

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI GRAĐANSKI SUD U ZAGREBU
Ulica grada Vukovara 84

Poslovni broj P-2924/2025-11

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

I

R J E Š E N J E

Općinski građanski sud u Zagrebu, po sutkinji toga suda Vedrani Kufrin, u parničnom predmetu tužitelja Berislava Doljanina iz Zagreba, Dobriše Cesarića br 59, OIB: 48616208908, zastupanog po punomoćniku Stipi Vuletiću, odvjetniku iz Zagreba, protiv tuženika Zagrebačka banka d.d., Zagreb, Trg bana Josipa Jelačića 10, OIB: 92963223473, zastupanog po punomoćnici Margiti Kiš Kapetanović, odvjetnici iz Odvjetničkog društva Porobija i Porobija u Zagrebu, radi utvrđenja i isplate, nakon održane glavne i javne rasprave zaključene 7. srpnja 2026. u prisutnosti tužitelja osobno, uz punomoćnika Stipu Vuletića, odvjetnika i punomoćnika tuženika Borne Kusteca, odvjetnika, a po objavi presude dana 30. srpnja 2026.,

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se ništetnom odredba sadržana u članku 2. točki 4. Ugovora o kreditu br. 3206395209/06 od dana 05.04.2006.g. koji su sklopili tužitelj Berislav Doljanin, Dobriše Cesarića br. 59, Zagreb, OIB 48616208908 kao korisnik kredita i tuženik Zagrebačka banka d.d., Trg bana Josipa Jelačića 10, Zagreb, OIB 92963223473 kao kreditor, a koja glasi: "Korisnik kredita obvezuje se platiti sve naknade i troškove sukladno o Odluci o Tarifi naknada za usluge Kreditora" – u dijelu koji se odnosi na naplatu naknade za obradu kreditnog zahtjeva pa stoga navedena odredba ugovora u navedenom dijelu ne proizvodi nikakve pravne učinke između ugovorenih strana.

II. Odbija se tužitelj sa preostalim dijelom tužbenog zahtjeva, preko dosuđenog u toč. I. izreke ove presude, kao neosnovanim.

III. Nalaže se tuženiku Zagrebačka banka d.d., Zagreb, Trg bana Josipa Jelačića 10, OIB: 92963223473, da tužitelju Berislavu Doljaninu iz Zagreba, Dobriše Cesarića br 59, OIB: 48616208908 isplati iznos od 641,82 EUR sa zateznim kamatama tekućim od 28. travnja 2006. do 31. prosinca 2007. po stopi koja je propisana čl. 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate, od 1. siječnja 2008. do 31. srpnja 2015. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, od 1. kolovoza 2015. godine do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih za razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30. prosinca 2023. do isplate po godišnjoj stopi koja se

određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope, tj. kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku od 15 (petnaest) dana.

IV. Nalaže se tuženiku Zagrebačka banka d.d., Zagreb, Trg bana Josipa Jelčaćića 10, OIB: 92963223473, da tužitelju Berislava Doljanina iz Zagreba, Dobriše Cesarića br 59, OIB: 48616208908 naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 649,05 EUR sa zateznim kamatama tekućim na taj iznos od 30. srpnja 2026. do isplate po godišnjoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope, tj. kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku od 15 (petnaest) dana.

V. Odbija se kao neosnovan zahtjev tužitelja za naknadom troškova parničnog postupka u iznosu od 609,60 EUR sa zateznim kamatama tekućim na taj iznos od 30. srpnja 2026. godine do isplate.

r i j e š i o j e

Utvrđuje se da vrijednost predmeta spora iznosi 641,82 EUR.

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi navodi da je s tuženikom sklopio Ugovor o kreditu br. 3206395209/06 5. travnja 2006. na iznos od 149.330,00 CHF. Dana 13.1.2016. sklopljen je dodatak Ugovora o kreditu temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/2015) konverzija kredita u kredit uz valutnu klauzulu u EUR. Navedeni kredit isplaćen je tužitelju dana 27.4.2006. Ugovor o kreditu je sklopljen s namjenom stambeni kredit. Ugovorom o kreditu je tuženik odobrio i stavio na raspolaganje tužitelju kredit u iznosu kunske protuvrijednosti od 149.330,00 CHF obračunato prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate kredita. Ugovorne strane su člankom 2. točka 4. ugovorile odredbu da se korisnik kredita obvezuje platiti sve naknade i troškove sukladno Odluci o Tarifi naknada za usluge Kreditora. Tužitelj je predmetni kredit sklopio kao potrošač te se radi o potrošačkom ugovoru o kreditu (ugovoru o potrošačkom zajmu) sukladno čl. 3. toč. 1. u svezi s čl. 56. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine br. 96/2003- dalje u tekstu ZZP/03), a koji je bio na snazi u vrijeme zaključivanja predmetnog ugovora, obzirom da kredit nije namijenjen poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti tužitelja. Tužitelj napominje da se u konkretnom slučaju radi o tipičnom formulacijskom obrascu ugovora, unaprijed sročenom i priređenom od strane tuženika, koji korisnik kredita može ili potpisati ili ne, odnosno po principu uzmi ili ostavi. Isti ugovor sadrži odredbu prema kojoj se korisnik kredita obvezuje platiti sve naknade i troškove sukladno Odluci o Tarifi naknada za usluge Kreditora, međutim u ugovoru nije navedeno od čega se sastoji navedena naknada niti zašto je baš

određena u tom iznosu. S obzirom na navedeno jasno je da se o odredbama akata kreditora koji reguliraju materiju kreditiranja, a koji su sadržani u samom ugovoru po prirodi stvari ni ne može pojedinačno pregovarati pa je logično da se nije moglo pojedinačno pregovarati niti o spornim odredbama ugovora. Tužitelj ponavlja da je potrošač u smislu odredbe čl. 3. ZZP, odnosno fizička osoba koja navedeni Ugovor o kreditu nije sklopio u svrhu koja bi bila namijenjena njegovom zanimanju niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti, iz čega proizlazi da nema pravnih znanja koja su potrebna da bi mu takva odredba bila jasna i lako razumljiva i to sve za razliku od tuženika, koja je sklapanju predmetnog Ugovora o kreditu pristupila u okviru svoje djelatnosti. Tužitelj ističe da tuženik navedenom naknadom nije pokrio niti troškove likvidnosti, a niti nemogućnost plasiranja kredita na tržište, niti da je pretrpio štetu, već tužitelj smatra da se u konkretnom slučaju radi o uračunavanju kamata protivno čl. 1024. st. 4. ZOO. Iako je odredba čl. 2. točka 4. ugovora o kreditu lako uočljiva jer je ista pisana istom veličinom slova kao i ostale ugovorne odredbe, ista nije jasna, jer se izričito ne navodi o kojim uvjetima se radi već se paušalno navodi da se korisnik obvezuje prije korištenja platiti banci naknadu i troškove, ali se ne navodi na što se točno ta naknada odnosi, što se tim troškom pokriva te ostale parametre kako bi potrošač mogao donijeti konkretnu odluku prilikom sklapanja ugovora te samim time ista odredba nije lako razumljiva prosječnom potrošaču, a to iz razloga jer iznos visine naknade i troškova nije naznačen u samom ugovoru.

2. U odgovoru na tužbu tuženik je osporio osnovanost tužbe i tužbenog zahtjeva s više osnova. Ističe kako je vrijednost predmeta spora od strane tužitelja naznačena suviše visoko, obzirom da je tužitelj postavio kondemnatori zahtjev za isplatu na iznos od 641,82 EUR. Ističe prigovor zastare s obzirom da je naknada za obradu kreditnog zahtjeva u iznosu od 641,82 EUR naplaćena 27. travnja 2006., a tužba je podnesena 2025., znači nakon više od 15 godina. Ističe kako sama okolnost da su odredbe Ugovora o kreditu unaprijed sastavljene i da o njima nije pojedinačno pregovarano ne znači da su te odredbe automatski ništete. Da bi se utvrdila njihova ništetnost, potrebno je dokazati da su takve odredbe protivne načelu savjesnosti i poštenja te da uzrokuju značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a teret dokazivanja tih okolnosti je na onome tko se na ništetnost poziva. Naknada za obradu kreditnog zahtjeva iz odredbe članka čl. 2. st. 4. Ugovora o kreditu temelji se, osim na slobodi ugovaranja po Zakonu o obveznim odnosima, također i na posebnim propisima namijenjenim zaštiti potrošača. Stoga, u vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu naplata naknade za obradu kredita je bila redoviti trošak kreditiranja, koji je je prepoznat kako u nacionalnom zakonodavstvu tako i na razini Europske unije. Zakonodavac je tek Zakonom o stambenom potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“, broj 101/2017 od 12. listopada 2017.), propisao da kreditne institucije ne smiju naplatiti naknadu za obradu i/ili odobravanje stambenog potrošačkog kredita, ali samo u slučaju stambenih potrošačkih kredita, pri čemu se ta zabrana ne primjenjuje na ugovore o kreditu koji su sklopljeni prije stupanja na snagu Zakona o stambenom potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“, broj 101/2017 od 12. listopada 2017.). Hrvatski zakonodavac na to se odlučio, ali samo pro futuro, za ugovore o stambenom potrošačkom kreditiranju sklopljene nakon stupanja na snagu tog Zakona, 20. listopada 2017. To znači da se recentno stajalište zakonodavca u pogledu isključenja naknade za obradu kreditnog zahtjeva ne odnosi na potrošački ugovor koji je predmet spora, budući da je on sklopljen 2006., za vrijeme važenja Zakona o bankama, koji je u odredbi stavka (3) članka 173. izričito, u sklopu odredaba o obveznom informiranju potrošača, propisao obvezu (ali i ovlast banaka), informirati potrošače o uvjetima pružanja usluga, odobravanja kredita, uključujući o naknadama koje banka zaračunava korisniku

kredita. Uzgred valja napomenuti da je i po Zakonu o kreditnim institucijama propisano da se naknade uređuju općim uvjetima poslovanja kreditnih institucija. Sukladno odredbi članka 84. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine br. 96/2003, 46/2007, 79/2007) koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ugovora nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. U konkretnom slučaju obveza plaćanje naknade za obradu kreditnog zahtjeva je ugovorena jasnim, lako razumljivim i uočljivim odredbama Ugovora o kreditu. Visina naknade je također jasno, lako uočljivo i razumljivo određena pozivom na odredbe Odluke o Tarifi naknada za usluge pa uopće nije dopušteno ocjenjivati da li je predmetna odredba nepoštena. Naime, banka skreće pozornost kako je upravo odredbom čl. 2. st. 4. Ugovora o kreditu propisano je da se korisnik kredita obvezuje platiti sve naknade i troškove u skladu s Odlukom o Tarifi naknada za usluge Kreditora pa tako i naknadu za obradu kredita. Nadalje, Odlukom o Tarifi naknada za usluge je u točki B3.4.1.1. na jasan, razumljiv i određen način propisana naknada za obradu kredita u iznosu od 1 % od iznosa kredita. Odluka o Tarifi naknada za usluge je u svako doba (kao i danas) dostupna u poslovnica Banka. Tužitelju je tako određen iznos naknade jednokratno umanjen sukladno točki B 3.4.5. Odluke o Tarifi za 30 % za vlasnike paket-računa-modeli Expert i Zlatni te je naknada za obradu kreditnog zahtjeva konačno iznosila 641,82 EUR. Osim što je obveza plaćanja naknade bila jasno navedena u Ugovoru o kreditu i Odluci o Tarifi naknada za usluge, banka je tužitelja i na druge načine informirala o obvezi plaćanja naknade. Tužitelj je o obvezi plaćanja naknade za obradu kreditnog zahtjeva bio informiran i od strane osobnog bankara koji su imali jasnu uputu da prilikom razgovora o odobravanju kredita upoznaju klijente s obvezom plaćanja naknade za obradu kreditnog zahtjeva te da ih u tome smislu informiraju da naknadu za obradu kreditnog zahtjeva mogu platiti iz vlastitih sredstva ili iz sredstva kredita. Obveza plaćanja naknade je također propisana Općim uvjetima poslovanja Banke u točki 5. gdje stoji: „Klijent je dužan snositi troškove koji Banci nastanu u pripremama za sklapanje ugovora, u skladu s Odlukom o tarifi naknada za usluge u poslovima koje obavlja Banka.“ Neosnovano je shvaćanje tužitelja da bi naknada za obradu kreditnog zahtjeva prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača. Naime, činjenica da se o pojedinačnoj ugovornoj odredbi nije pregovaralo, još sama po sebi nipošto ne znači da uz to ne treba posebno dokazati da u konkretnom slučaju nije došlo do takve, značajne neravnoteže. Praksa automatskog povezivanja činjenice da se o nekoj odredbi potrošačkog ugovora nije pregovaralo ne vodi neposredno zaključku da je time među ugovornim stranama nastala značajna neravnoteža. Značajnu neravnotežu treba posebno utvrđivati, neovisno o činjenici da se o ugovornoj odredbi nije pregovaralo. Neovisno o tome, banka opreza radi, ističe kako su naknadom na obradu kreditnog zahtjeva pokrивane usluge i troškovi poput: troškovi rada – troškovi plaća i naknada plaća i svi s njima povezani troškovi (npr. doprinosi, porezi, prirezi i sl.); administrativni troškovi i amortizacija - materijalni troškovi i troškovi za nebankovne usluge (npr. režijski troškovi, troškovi održavanja, uredskog materijala, pošte, telekomunikacija, marketinški troškovi itd.) i amortizaciju materijalne i nematerijalne imovine; troškovi provizija i naknada – nekamatni troškovi za bankovne usluge drugih pravnih osoba; troškovi poreza i drugi administrativnih davanja – porez na dodanu vrijednost i drugi regulatorni troškovi koji nisu sadržani u obuhvatu drugih parametara, a izravno i/ili neizravno utječu na cijenu usluge. Predlaže tužbu i tužbeni zahtjev odbiti uz naknadu troškova parničnog postupka sa zakonskom zateznom kamatom.

3. Tijekom provedbe dokaza sud je izvršio uvid u Ugovor o namjenskom kreditu (stranica 7-14 spisa), dodatak Ugovora o kreditu (stranica 15-21 spisa), u presliku pregleda prometa po karticama kredita (stranica 23-30 spisa), u dopis tuženika (stranica 31 spisa), Odluku o tarifi naknada za usluge iz 2006. (stranica 50-54 spisa), Ppće uvjete poslovanja iz 1999. (stranica 55-59 spisa), izvadak iz upute osobnim bankama (stranica 76-78 spisa) i proveo dokaz saslušanjem tužitelja kao stranke (stranica 95-98 spisa).

4. Među strankama nije sporno da su one 5. travnja 2006. sklopile Ugovor o kreditu broj 3206395209/06. Nije sporno niti da je člankom 2. st. 4. Ugovora o kreditu tuženik obvezao tužitelja na plaćanje naknada i troškova sukladno Odluci o Tarifi naknada za usluge kreditora te da mu je slijedom toga naplaćena naknada za obradu kreditnog zahtjeva u iznosu od 641,82 EUR. Sporno je da li je predmetna odredba ugovora ništetna. Sporno je da li je potraživanje tužitelja u zastari.

5. Savjesnom i brižljivom ocjenom svakog dokaza zasebno, kao i svih dokaza zajedno, kao i na temelju rezultata cjelokupnog postupka, temeljem čl. 8. Zakona o parničnom postupku ("Narodne Novine" br. 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19 i 80/22; u daljnjem tekstu: ZPP), sud je utvrdio kako je tužbeni zahtjev tužitelja djelomično osnovan.

6. Odredbom čl. 2. st. 4. Ugovora o kreditu određeno je kako se korisnik kredita obvezuje platiti sve naknade i troškove u skladu s Odlukom o Tarifi naknada za usluge kreditora.

7. Iz dopisa tuženika upućenog tužitelju od 25. siječnja 2024. razvidno da je dana 27. travnja 2006. naplaćena naknada za obradu kreditnog zahtjeva u iznosu od 4.835,77 kn.

8. U odnosu na sporne okolnosti informiranja tužitelja i pregovaranja oko naknade za obradu kreditnog zahtjeva sud je saslušao tužitelja. Tužitelj je iskazao kako je s bankom tuženika 2006. sklopio predmetni Ugovor zbog kupnje stanja na adresi Ulica Dobriše Cesarića 59 u Zagrebu, a na kojoj adresi od kupnje nekretnine i dalje živi sa suprugom i troje djece. Nekretnina se koristi za njihove stambene potrebe. O Ugovoru je pregovarao u poslovnici tuženika u Jurišićevoj i tada su mu rekli, koliko se sjeća, da treba platiti naknadu za obradu kredita, bilo je "uzmi ili ostavi", nisu mu spominjali za što bi banka eventualno koristila sredstva ostvarena tom naknadom. On je sam tada prvi puta dizao kredit i mislio da tako mora biti. Naknadu je platio zasebno u gotovini, odnosno ona mu nije ustegnuta od ukupnog iznosa kredita. Na pitanje da li je u predmetnom stanu bilo ikada sjedište obrta ili trgovačkog društva iskazuje kako nije. Na pitanje da li je on ikada bio vlasnik obrta ili osnivač trgovačkog društva odgovara kako nije. Na pitanje da li mu je banka ikada predočila dokumentaciju na temelju koje je obračunala visinu te naknade isti odgovara kako ne zna, odnosno da su mu saopćili da su troškovi obrade kredita toliki i toliki. Na pitanje tko je platio naknadu iskazuje kako ju je platio on. Na pitanje tuženika tužitelju da li je ikada prigovarao naknadi ili tražio objašnjenje odgovara kako nije, smatrao je da to treba biti tako. Na pitanje da li je možda pitao banku da izmijeni tu odredbu za naknadu za obradu kredita odgovara kako nije.

8.1. Sud prihvaća iskaz tužitelja u cijelosti, ocjenjuje ga uvjerljivim i istinitim, budući da isti ima neposredna saznanja o odlučnim činjenicama, a sadržaj iskaza tužitelja nije ničim doveden u sumnju.

9. U vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu na snazi je bio Zakon o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj: 96/03, u daljnjem tekstu: ZZP), koji odredbom čl. 81. st. 1. propisuje da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Nadalje, st. 2. iste odredbe propisano je kako se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca. Stavkom 3. iste odredbe propisano je da činjenica da se o pojedinim aspektima neke ugovorne odredbe, odnosno o pojedinoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo ne utječe na mogućnost da se ostale odredbe tog ugovora ocijene nepoštenima, ako cjelokupna ocjena ugovora ukazuje na to da se radi o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru trgovca. Stavkom 4. iste odredbe propisano je da ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati. Člankom 59. al. 3. ZZP propisano je kako Ugovor o potrošačkom zajmu mora sadržavati podatke potrebne za identifikaciju ugovora, odredbe o uvjetima pod kojima se zajam odobrava, a poglavito odredbu o troškovima koji se u vrijeme sklapanja ugovora naplaćuju te pretpostavkama pod kojima se ti troškovi mogu promijeniti. Člankom 87. st. 1. ZZP propisano je kako je nepoštena ugovorna odredba ništava. Stavkom 2. iste odredbe propisano je kako ništavost pojedine odredbe ugovora ne povlači ništavost i samog ugovora ako on može opstati bez ništave odredbe.

10. Članak 84. ZZP propisuje da nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. Odredbom članka 4. stavka 2. Direktive 93/13/EEZ od 05. travnja 1993. godine o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima propisano da se procjena o tome jesu li neke odredbe nepoštena ne odnosi na definiciju glavnog predmeta ugovora ni na primjerenost cijene i naknade na jednoj strani te isporučene usluge i robe na drugoj strani, sve dok su te odredbe jasno i razumljivo sastavljene. Ugovorna odredba je jasna i razumljiva ako je ta odredba ne samo gramatički razumljiva, nego su potrošaču jasni ekonomski razlozi koji se nalaze u pozadini primjene te odredbe kako bi na temelju točnih i razumljivih kriterija mogao procijeniti ukupne ekonomske posljedice koje iz tih odredbi proizlaze, odnosno kako bi mogao sagledati koliki će biti iznos zaduženja za čitavo vrijeme trajanja ugovora o kreditu. Sud je analizirajući odredbu članka 2. st. 4. predmetnog ugovora o kreditu kojom je određeno kako se korisnik kredita obvezuje platiti sve naknade i troškove sukladno Odluci o Tarifi naknada za usluge kreditora utvrdio da navedena ugovorna odredba ne predstavlja odredbu o predmetu ugovora i cijeni, odnosno „glavni predmet ugovora“ pa se stoga na tu ugovornu odredbu ne odnosi isključenje testa poštenosti. S obzirom da pri ocjeni o tome da li je neka ugovorna odredba obuhvaćena pojmom „glavni predmet ugovora“ treba uzeti u obzir narav, opću strukturu i odredbe ugovora, pravni i činjenični kontekst ugovora, Sud EU je postavio određene kriterije nacionalnim sudovima za ocjenu predstavljaju li pojedine odredbe ugovora o kreditu glavni predmet ugovora ili ne, odnosno mogu li se te odredbe i pod kojim uvjetima testirati na poštenost pa je tako u presudi broj C-224/19 i C-259/19 od 16. srpnja 2020. utvrdio da se točan doseg pojmova „glavni predmet“ i „cijena“ u smislu odredbe članka 4. stavka 2. Direktive 93/13/EEZ ne može odrediti pojmom „ukupni troškovi kredita za potrošače“ pa se naknada za otvaranje kredita ne može smatrati bitnom činidbom hipotekarnog zajma samo zato što je uključena u njegove ukupne troškove. Dakle, bitne činidbe ugovora, „glavni predmet ugovora“ su odredbe kojima se

utvrđuju bitne činidbe ugovora koje ga određuju kao takvog, karakteriziraju ugovor i bez kojih to nije taj ugovor, za razliku od ugovornih odredbi akcesornog karaktera, koje ne definiraju glavni predmet ugovora pa stoga podliježu testu poštenosti, a u koje odredbe se svakako ubraja i odredba o naknadi za obradu zahtjeva i odobravanje kredita jer ta odredba ne definira bit ugovora o kreditu, iako ulazi u „ukupne troškove kredita za potrošače“. Nadalje, u predmetu C-224/19 Sud EU tumači čl. 3. st. 1. Direktive 93/13 na način da ugovorna odredba ugovora o zajmu sklopljenog između potrošača i financijske institucije kojom se potrošaču nalaže plaćanje naknade za otvaranje može stvoriti na štetu potrošača znatniju neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka u suprotnosti sa zahtjevom dobre vjere, kad financijska institucija ne dokaže da ta naknada odgovara stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri. Iako je prethodni postupak vezan uz određeni predmet koji se vodi pred nacionalnim sudom, jednom kad Sud EU protumači odredbu europskog prava, takva odluka postaje mjerodavna i obvezna i za ostale nacionalne sudove koji razmatraju jednak problem, odnosno tumačenja su retroaktivna jer objašnjavaju značenje norme od trenutka kad je ona nastala. U pogledu pravnih odnosa i sporova koji su proizašli iz njih, a koji su nastali prije ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, postoji obveza hrvatskih sudova tumačiti nacionalno pravo u duhu prava EU i njene sveopće pravne stečevine (što uključuje i praksu Suda EU), na što se Republika Hrvatska obvezala sklapanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, a koji je u primjeni od 2005.

11. Ocjenom provedenih dokaza sud je utvrdio da je odredba članka 2. st. 4. predmetnog ugovora o kreditu, kojim je ugovoreno da se korisnik kredita obvezuje platiti naknade i troškove u skladu s Odlukom o Tarifi naknada za usluge kreditora u dijelu koji se odnosi na naplatu naknade za obradu kreditnog zahtjeva, a na temelju koje je tuženik tužitelju naplatio naknadu za obradu zahtjeva, koja naknada je u konkretnom slučaju iznosila 4.835,77 kuna te je i naplaćena u istom iznosu, nepoštena ugovorna odredba, a temeljem odredbe članka 102. stavka 1. ZZP ništetna iz slijedećih razloga. Naime, navedeni Ugovor o kreditu sklopljen je bez pojedinačnog pregovaranja o takvoj ugovornoj odredbi pa je na taj način tužitelj kao potrošač stavljen u neravnopravan položaj u odnosu na banku. Naime, odredba čl. 2. st. 4. Ugovora o kreditu, koja visinu naknade čine ovisnom isključivo o odluci jednog ugovaratelja, bez istovremeno preciznog označavanja na što se ista naknada odnosi, odnosno bez informacija o načinu određivanja te naknade, uzrokuju neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača jer dolazi do situacije da vjerovnik jednostrano određuje obvezu dužnika, koju promjenu dužnik ne može predvidjeti. Tužitelju je prilikom zaključenja Ugovora o kreditu trebalo objasniti razloge ugovaranja naknade i objasniti mu na što se ista točno odnosi, pojedinačno o tome pregovarati i na taj način mu kao potrošaču omogućiti da pristane na takvu odredbu (koja jasno definira uvjete i razloge naplaćivanja naknade). Primjenom navedene ugovorne odredbe tuženik je izbjegao utjecaj tužitelja kao druge ugovorne strane na istu pa je takva jednostrano određena ugovorna odredba protivna i načelu savjesnosti i poštenja iz čl. 4. ZOO. Isto je dovelo do toga da je tužitelj pristao na odredbe sastavljene unaprijed od strane tuženika, bez mogućnosti utjecaja na sadržaj istih odredaba. Tuženik je, dakle, iskoristio svoj položaj "jače" ugovorne strane te je ugovorio naplatu naknade za obradu zahtjeva, radi čega je postupao potpuno suprotno načelu ravnopravnosti sudionika u obveznom odnosu, kao i protivno načelu savjesnosti i poštenja. Stoga pravilno tužitelj tumači predmetni Ugovor po načelu "uzmi ili ostavi" jer je imajući na umu prethodno navedeno, tužitelj, kao korisnik kredita, mogao samo istu odredbu ugovora prihvatiti ili ne, dakle druge

mogućnosti nije bilo. Predmetni Ugovor je potreba tužitelja prilagođen samo u dijelovima koji se tiču iznosa kredita, roka otplate, namjene kredita, no navedeno ne otklanja činjenicu da je i dalje riječ o standardiziranom obliku ugovora o kreditu kojem se mijenjaju samo navedeni elementi ovisno o slučaju, ali glavni oblik je i dalje isti, a naravno i oni bitni elementi na kojima tuženik kao kreditor ustraje i bez kojih isti niti ne bi bio sklopljen, a kakve ugovore tuženik sklapa u velikom broju slučajeva. Spornom ugovornom odredbom u biti je tuženik sam odredio visinu naknade za obradu zahtjeva, a bez da se o tome pojedinačno pregovaralo. Stoga je sporna ugovorna odredba zaista i prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, dakle ista predstavlja nepoštenu odredbu u potrošačkom ugovoru, u smislu odredbi ZZP.

12. Prema članku 295. ZOO opći uvjeti ugovora su ugovorne odredbe sastavljene za veći broj ugovora koji jedna ugovorna strana (sastavljač) prije ili u trenutku sklapanja ugovora predlaže drugoj ugovornoj strani, bilo da su sadržani u formalnom (tipskom) ugovoru bilo da se na njih ugovor poziva, opći uvjeti ugovora dopunjuju posebne pogodbe utvrđene među ugovarateljima u istom ugovoru i u pravilu obvezuju kao i ove. Tuženik, koji je nesporno sastavio predmetnu ugovornu odredbu o troškovima obrade o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, nije dokazao opravdanost od odobrenog iznosa kredita ugovorene visine naknade, što rezultira time da je ta ugovorna odredba suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja, potrošača. Imajući na umu je tuženik povrijedio interese i prava tužitelja, potrošača jer je u potrošačkom ugovoru o kreditu koristio nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena naknada za obradu kreditnog zahtjeva i to sukladno Odluci o Tarifi naknada za usluge kreditora, o kojoj ugovornoj odredbi se nije pojedinačno pregovaralo, a što uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja, potrošača te je stoga ta ugovorna odredba nepoštena, a time i ništetna u dijelu koji se odnosi na naplatu naknade za obradu kreditnog zahtjeva. Navedeno rezultira time da je tuženik, koji je dakle odgovoran za ugovaranje ništetne ugovorne odredbe, jer je istu nametnuo tužitelju, potrošaču, bez mogućnosti pregovaranja, nepošten stjecatelj. Stoga je primjenom članka 81. stavak 1. ZZP te članka 87. stavak 1. ZZP sud odlučio kao u točki I. izreke presude (tako i u odluci Županijskog suda u Zagrebu poslovni broj 13 GŽ-4683/2022-3 od 17. siječnja 2023.).

13. U preostalom dijelu zahtjev u kojem tužitelj traži da se utvrdi ništetnost dijela odredbe kojom se Korisnik kredita obvezuje Kreditoru platiti temeljem Ugovora "sve" naknade i troškove u skladu s Odlukom o Tarifi naknada za usluge kreditora i da ista kao i sve kasnije izmjene te odluke ne proizvode pravne učinke tužbeni zahtjev valjalo je odbiti kao neosnovan jer je predmet tužbe i raspravljanje o ništetnosti odredbi Ugovora o kreditu kojima je ugovorena naknada za obradu kreditnog zahtjeva, dok se o "svim" naknadama i troškovima koje se Korisnik kredita obvezao Kreditoru platiti temeljem Ugovora u skladu s Odlukom o Tarifi naknada za usluge kreditora te o kasnijim izmjenama te odluke u ovom postupku nije raspravljalo, niti se takve naknade i troškovi navode u činjeničnom supstratu tužbe pa je u tom (preostalom dijelu) dijelu odbijen tužbeni zahtjev tužitelja (toč. II. izreke).

14. Temeljem članka 323. ZOO tuženik je dužan vratiti tužitelju ono što je primio po osnovi koja je utvrđena ništetnom pa je temeljem iste odredbe valjalo prihvatiti i zahtjev za vraćanje primljenog iznosa od 641,82 EUR, kao stečenog bez osnove, temeljem čl. 1111. ZOO, zajedno sa zateznim kamata tekucim od

28.4.2006., s obzirom da je 27.4.2006. tužitelj^u naplaćen isti iznos naknade pa do isplate, temeljem čl. 1115. ZOO, odnosno čl. 29. st. 1., u svezi čl. 183. st. 1. ZOO pa je stoga odlučeno pod toč. III. izreke presude. Visina stope zatezne kamate određena je na temelju odredbe čl. 29. st. 2. ZOO.

15. Prigovor zastare nije osnovan, budući da je člankom 328. ZOO propisano da se pravo na isticanje ništetnosti ne gasi pa ne može zastarjeti zahtjev tužitelja kojim traži utvrđenje ništetnosti članka 2. st. 3. Ugovora o kreditu. U odnosu na zahtjev za isplatu ističe se da se radi o restitucijskom zahtjevu te je na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanoj 30. siječnja 2020. zauzeto pravno shvaćanje broj: Su-IV-47/2020 glede zastarnog roka u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavak 1. ZOO kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, a isti počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora. Dakle, imajući u vidu navedeni pravni stav Vrhovnog suda RH, proizlazi da zastara restitucijskog zahtjeva još nije niti počela teći, nego će početi teći tek pravomoćnošću ove presude u kojoj je odlučeno o ništetnosti.

16. Odredbom čl. 3. st. 1. ZPP propisano je da je potrošač svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti. Uvidom u Ugovor o kreditu utvrđeno da je isti namijenjen kupnji stana u Zagrebu, Ulica Dobriše Cesarića 59 koji je kupljen za potrebe stanovanja tužitelja i njegove obitelji, a na kojoj adresi tužitelj ima prijavljeno prebivalište. Tužitelj je isti zaključio kao fizička osoba, izvan svog zanimanja, svoje poslovne aktivnosti i poduzetničke djelatnosti.

17. Obzirom da je tuženik osporavao u tužbi naznačenu vrijednost predmeta spora, potrebno je istaknuti da je tužba u ovom predmetu podnesena radi utvrđenja ništetnosti (deklaratorni dio tužbenog zahtjeva) i isplate iznosa od 641,82 EUR (kondemnatorni dio tužbenog zahtjeva). U konkretnom slučaju radi se samo o vrijednosti predmeta spora za zahtjev koji glasi na isplatu iznosa od 641,82 EUR jer doista u ovoj situaciji u smislu čl. 35. i 40. ZPP deklaratorni zahtjev treba poslužiti samo za ocjenu osnovanosti zahtjeva na novčanu ili nenovčanu činidbu pa se njegova vrijednost ne uzima u obzir, već samo vrijednost zahtjeva na činidbu. Stoga ovaj sud smatra da je naznačena vrijednost predmeta spora u tužbi od strane tužitelja u iznosu od 1.330,00 EUR doista suviše visoko naznačena, kako to ispravno prigovara tuženik pa je ovaj sud temeljem odredbe čl. 40. st. 3. ZPP na prigovor tuženika provjerio točnost naznačene vrijednosti te odredio vrijednost predmeta spora u iznosu od 641,82 EUR (tako i Žs u Zagrebu u GŽ-1939/2023-2 od 9. travnja 2024.) pa je odlučeno kao u izreci rješenja.

18. Odluka o troškovima parničnog postupka donesena je temeljem odredbe članka 154. stavka 5. ZPP i odredbe članka 155. stavka 1. i stavka 2. ZPP, budući da tužitelj nije uspio samo u neznatnom dijelu zahtjeva, a zbog toga nisu nastali posebni troškovi. Pritom valja istaknuti kako je VSRH u svojoj odluci Rev 547/2023-2 od 5. rujna 2023. zauzeo stajalište da kada je vrijednost predmeta spora utvrđena na način propisan odredbom čl. 40. st. 3. ZPP, tako utvrđena vrijednost predmeta spora primjenjuje se i na parnične radnje poduzete prije postupanja suda sukladno navedenoj odredbi. Stoga tužitelju, imajući navedeno u odlomku 16. ove presude, umjesto zatraženih 100,00 EUR za radnje koje za koje mu je priznat trošak pripada

50,00 EUR. Tužitelju je priznat trošak sastavljanja tužbe u iznosu od 100,00 EUR na temelju Tbr. 7. točka 1. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine" broj: 138/23-dalje: Tarifa), trošak sastavljanja podneska od 13. lipnja 2025. u iznosu od 100,00 EUR (Tbr. 8. točka 1.), trošak zastupanja na ročištima održanim 5. veljače 2026. i 7. srpnja 2026. u iznosu od 100,00 EUR (Tbr. 9. točka 1.) za svako navedeno ročište. Priznat mu je trošak zastupanja na ročištu za objavu presude u iznosu od 50,00 EUR (Tbr. 9. točka 3. Tarife). Za svaku navedenu radnju tužitelju je priznat PDV po stopi od 25%. Priznat je i trošak sudske pristojbe na tužbu u iznosu od 26,55 EUR (iznos koji je doista i plaćen) i trošak sudske pristojbe na presudu u iznosu od 60,00 EUR (prema vrijednosti predmeta spora utvrđenoj ovim rješenjem). Na dosuđeni iznos troška parničnog postupka sud je temeljem odredbe članka 151. stavka 3. ZPP dosudio i zatražene zatezne kamate tekuće od dana donošenja presude do isplate. Slijedom navedenog odlučeno je kao pod točkom IV. izreke presude.

18.1. Odluka o visini troškova koji tužitelju nisu priznati sadržana je točki V. izreke presude.

U Zagrebu, 30. srpnja 2026.

Sutkinja

Vedrana Kufrin

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude i rješenja može se izjaviti žalba u roku od 15 (petnaest) dana:

- od dana održavanja ročišta na kojem se presuda objavljuje, ako je stranka uredno obaviještena o ročištu za objavu, bez obzira da li je na isto pristupila, odnosno
- od dana primitka prijepisa presude, ako stranka nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem je presuda objavljena.

Žalba se podnosi ovom sudu, u tri primjerka, a o žalbi odlučuje Županijski sud.

DNA:

1. tužitelj po punomoćniku, uz rješenje o sudskoj pristojbi na presudu-60,00 EUR
2. tuženiku po pun.

Broj zapisa: **9-3088b-66e0e**

Kontrolni broj: **0b324-f9aac-f9bc0**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski građanski sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.